

Onderwerp Jaarverslag Leerplicht/RMC 2017-2018

Steller S.A.W. Visser

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 367 54 66 Bijlage(n) 1

Ons kenmerk

Datum 19-12-2018 Uw brief van

Uw kenmerk -

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij presenteren wij u het jaarverslag Leerplicht/RMC van de gemeente Groningen over het schooljaar 2017-2018. Op basis van ex. artikel 25 van de Leerplichtwet zijn wij verplicht u te informeren over de resultaten van de leerplicht in de gemeente. Met dit jaarverslag voldoen we aan deze verplichting. We hebben ook de activiteiten van het Regionaal Meld- en Coördinatiepunt (RMC) voor voortijdig schoolverlaters (VSV'ers) opgenomen in het verslag.

We hebben de schoolgang van de leerplichtige en kwalificatieplichtige jongeren goed in beeld. Samen met onze partners in het onderwijs, WIJ Groningen, hulpverlening en andere organisaties lukt het steeds beter om passende oplossingen te vinden in situaties van problematisch verzuim en schooluitval. We bieden ouders en kinderen extra ondersteuning waar dit nodig is. Zo doen wij er alles aan ervoor te zorgen dat alle kinderen naar school kunnen gaan. En dat leren en talentontwikkeling voor alle jongeren vanzelfsprekend is. In deze brief geven we in het kort de inhoud van het jaarverslag weer.

Leerplicht en kwalificatieplicht

Het jaarverslag geeft wat betreft de leerplicht inzicht in de opbouw van de leerplichtige populatie, de aanpak van verzuim en het resultaat. De werkzaamheden worden uitgevoerd door de leerlingenadministratie en de leerplichtambtenaren van de afdeling Leerlingzaken van de gemeente Groningen. De RMC-medewerkers van deze afdeling doen dit voor de 16 en 17 jarige jongeren op het MBO. In de leerplichtwet worden dit de kwalificatieplichtige jongeren genoemd.

Deze ambtenaren houden, namens ons, toezicht op de naleving van de Leerplichtwet. Zij zijn ook buitengewoon opsporingsambtenaar en hebben dus ook een handhavende taak. Daarnaast verrichten ze samen met de scholen en andere partners in de stad inspanningen om te voorkomen dat kinderen ongeoorloofd verzuimen. Ook hebben ze een signalerende rol met betrekking tot kinderen en jongeren die zich in complexe probleemsituaties bevinden.

In het schooljaar 2017-2018 telde de gemeente Groningen 55.741 jongeren tussen 0 en 23 jaar. Van deze jongeren waren 19.885 leer- of kwalificatieplichtig. Er zijn 1374 verzuimmeldingen binnengekomen. Het jaar daarvoor waren er 55.835 jongeren waarvan 20.054 verplicht waren om naar school te gaan. In dat jaar is 1470 keer verzuim gemeld. Het totale verzuim is in 2017-2018 dus licht gedaald (0,33%).

Bij absoluut verzuim staat een kind niet ingeschreven bij een school terwijl het wel leerplichtig is. De leerlingenadministratie doet altijd eerst schriftelijk en telefonisch onderzoek om de reden te achterhalen van het absoluut verzuim. Vaak blijkt dit namelijk een administratieve oorzaak te hebben. De jongere gaat dan wel naar school maar de schoolinschrijving is bijvoorbeeld nog niet doorgegeven aan DUO. De leerplichtambtenaar wordt ingeschakeld als dit eerste onderzoek geen duidelijkheid biedt over de schoolgang van de jongere. Dit was in 2017-2018 bij 155 jongeren het geval. Het jaar daarvoor ging het wat dit betreft om 125 jongeren. Er zijn toen meer situaties opgelost door middel van schriftelijk en telefonisch onderzoek. De resultaten hiervan hangen onder andere af van het respons van ouders op brieven en telefoontjes van de leerlingenadministratie. Bij 155 jongeren heeft de leerplichtambtenaar in het afgelopen schooljaar de situatie van de jongere met betrekking tot de schoolgang onderzocht. In alle situaties is in overleg met ouders, kinderen en het onderwijs alles gedaan om onderwijs mogelijk te maken. In het jaarverslag worden de resultaten weergegeven.

Er zijn vorig schooljaar 72 proces verbalen opgemaakt en er werden 457 waarschuwingen gegeven. In 2016-2017 waren dit respectievelijk 48 en 445. Het aantal jongeren dat verwezen is naar Bureau Halt vanwege verwijtbaar verzuim is gestegen van 31 naar 43. Er is dus, ondanks de daling van het verzuim, vaker sanctionerend opgetreden door de leerplichtambtenaar vergeleken met het schooljaar ervoor. Hier is geen eenduidige verklaring voor. In elke casus wordt zorgvuldig afgewogen of een handhavende maatregel passend en wenselijk is of niet. Complexiteit van problematiek en de mate van verwijtbaarheid van het verzuim spelen hierbij een grote rol.

Vrijstellingen

Alle kinderen hebben recht op onderwijs en zijn verplicht om gebruik te maken van dit recht. Soms is het voor een kind echter niet mogelijk om naar school te gaan en kan om verschillende redenen een vrijstelling worden

verleend of vervanging van de leerplicht. In het schooljaar 2017-2018 zijn 118 vrijstellingen verleend, in het schooljaar daarvoor 113. In de Leerplichtwet is nauw omschreven op basis waarvan een vrijstelling kan worden gegeven. Er wordt door de leerplichtambtenaar alleen een vrijstelling verleend als na uitgebreid onderzoek gebleken is dat een kind echt niet naar school kan. Leerplichtambtenaren zoeken met ouders, kinderen, onderwijs, JGZ en de medewerkers van de WIJ-teams in deze situaties altijd naar alternatieve trajecten in combinatie met passende onderwijsondersteuning en passende jeugdhulp. Het bovenschoolse VO-WIJ team en het MBO-team School als Wijk zijn hierbij onmisbaar.

Thuiszitters

Het ministerie heeft de definitie van de term thuiszitters veranderd. Waar we in voorgaande jaren spraken van thuiszitters wordt nu de term langdurig relatief verzuim gehanteerd. Dit zijn jongeren met ongeoorloofd verzuim, die wel ingeschreven staan bij een school, maar langer dan 4 weken aaneengesloten de school niet bezoeken. Het begrip thuiszitters wordt nog wel gebruikt maar duidt een bredere doelgroep aan. Met thuiszitters bedoelen we nu niet alleen de langdurig relatief verzuimers maar ook alle absoluut verzuimers. Dat zijn de leer- en kwalificatieplichtige jongeren die niet ingeschreven staan bij een school. Ook horen hier nu de jongeren met een vrijstelling onder 5A bij: de jongeren die vrijgesteld zijn van onderwijs vanwege medische en/of psychische klachten.

In totaal waren er het afgelopen schooljaar 60 jongeren met langdurig relatief verzuim, het schooljaar ervoor 68. Het is dus gelukt om dit aantal terug te brengen. In juni 2018 is door de gemeente Groningen samen met onderwijs (PO, VO en MBO), WIJ en GGD een lokaal thuiszitterspact ondertekend. Dit pact wordt in het schooljaar 2018-2019 verder uitgewerkt en uitgevoerd. We willen niet alleen het aantal thuiszitters minimaliseren maar ook de duur ervan. Het streven is dat vanaf 2020 geen enkele jongere langer dan 3 maanden zonder passend aanbod van onderwijs en/of zorg thuis zit.

Regionaal Meld- en Coördinatiepunt Voortijdig School Verlaters

Het jaarverslag omvat ook de activiteiten van het Regionaal Meld- en Coördinatiepunt Voortijdig Schoolverlaters. Groningen is contactgemeente van de regio Centraal en Westelijk Groningen. Deze regio omvat naast onze gemeente de regiogemeenten Haren, Ten Boer, Midden-Groningen, Leek, Grootegast, Zuidhorn en Marum.

Met het programma 'Aanval op schooluitval' is het aantal voortijdig schoolverlaters de afgelopen jaren landelijk en lokaal stevig teruggedrongen. De landelijke doelstelling van maximaal 25.000 nieuwe VSV'ers per

schooljaar is in 2016 behaald. De landelijke en regionale aanpak is zo succesvol geweest dat de minister in 2016 een nieuwe ambitie heeft vastgesteld: in 2020 landelijk maximaal 20.000 nieuwe VSV-ers (peiljaar schooljaar 2019-2020).

In onze regio was het percentage nieuwe VSV'ers in 2016-2017 1,8%. In dat schooljaar heeft dus 1,8 % van de ingeschreven jongeren de school voortijdig verlaten. Landelijk lag het percentage in dat schooljaar op 1,9 %. De cijfers van 2017-2018 zijn nog niet beschikbaar. Deze worden in het vierde kwartaal van 2019 door DUO bekend gemaakt.

Met het oog op de nieuwe doelstelling heeft de minister voor 4 schooljaren (2016-2017 t/m 2019-2020) de RMC-regio's weer middelen ter beschikking gesteld om in de regio passende activiteiten uit te voeren om VSV te laten dalen bij het reguliere VO en MBO. In de opdracht aan de RMC-regio's is daarnaast een uitbreiding van de opdracht opgenomen: het RMC moet ervoor zorgen dat er een sluitende aanpak en een sluitend vangnet wordt gerealiseerd voor alle jongeren die zich in een kwetsbare positie bevinden. Jongeren van het PRO/VSO onderwijs vallen nu ook onder de doelgroep waar het RMC zich voor moet inzetten.

Tenslotte heeft het ministerie van OCW nadrukkelijk de opdracht gegeven aan het RMC om verbindingen maken met de domeinen werk, dagbesteding, jeugdhulp en WMO. Deze opdracht sluit goed aan bij de integrale jongerenaanpak die we in onze gemeente ontwikkelen en waar het RMC een belangrijke spilfunctie heeft. Het RMC is de partij die alle jongeren zonder startkwalificatie tot 23 jaar in beeld heeft en houdt. We monitoren of alle jongeren nog naar school gaan of een ander passend traject volgen en de ondersteuning krijgen die ze nodig hebben om verder te komen. Waar het kan bieden we zelf trajecten en begeleiding aan of brengen we de jongeren in contact met andere partijen die dit kunnen doen. Zo valt er geen jongere tussen wal en schip.

Dit doen we bijvoorbeeld door de preventieve projecten School als Wijk en RMC+. Ook werken we nauw samen met de consultants van Route Arbeid en de jongerencoaches van directie Werk. We werken wanneer dit wenselijk is op locatie in de WIJ teams en bij Jimmy's om ook de jongeren die niet naar school gaan en geen uitkering hebben te bereiken. En met de arbeidsmarktregio en de andere RMC regio's in de provincie werken we in het kader van de aanpak jeugdwerkloosheid nauw samen om alle werkzoekende jongeren zonder startkwalificatie toe te leiden naar werk, bij voorkeur in combinatie met scholing.

Uiteraard speelt het RMC ook een belangrijke rol bij de aanpak van de hiervoor genoemde problematiek van de thuiszitters. In het huidige schooljaar hebben we opnieuw extra VSV-middelen vrijgemaakt voor oriëntatie- en schakeltrajecten voor jongeren die hun schoolloopbaan niet langs de reguliere

weg kunnen vervolgen. Hiermee voorkomen we dat deze jongeren thuis komen te zitten.

Alle activiteiten, trajecten en projecten zijn er op gericht om jongeren op school te houden, terug te leiden naar onderwijs of een passend alternatief te bieden. Als onze aanpak sluitend is, hebben we alle jongeren in beeld, zit er geen jongere zonder passend aanbod thuis en krijgen alle jongeren de ondersteuning die nodig is. Samen met onze partners maken we ons hier hard voor.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd over Leerplicht en RMC.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
Peter den Oudsten

de locosecretaris,
Bert Popken

Deze brief is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.